

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.401.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11720 Pań Posłanek Marii Joanny Kozłakiewicz i Katarzyny Królak, w sprawie potrzeby wprowadzenia zmian w systemie limitów pomocy de minimis dla przedsiębiorstw społecznych działających w Polsce, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia, przygotowane w uzgodnieniu z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zasady udzielania i warunki dopuszczalności pomocy publicznej oraz pomocy de minimis określono przede wszystkim w przepisach prawa Unii Europejskiej, tj. Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz przepisach szczegółowych (w odniesieniu do pomocy de minimis jest to m.in. w rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis¹). Przepisy prawa krajowego przewidujące udzielanie pomocy de minimis muszą być zgodne przepisami unijnymi, mogą jednakże zawierać też inne szczegółowe warunki udzielania pomocy lub być bardziej restrykcyjne niż wynika to z przepisów unijnych. Przepisy o pomocy publicznej oraz pomocy de minimis dotyczą wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w rozumieniu europejskiego prawa konkurencji - także przedsiębiorstw społecznych².

Zgodnie z przepisami rozporządzenia 2023/2831 dopuszczalny pułap pomocy de minimis dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą wynosi 300 tys. euro w ciągu 3 minionych lat. Punkt 3 preambuły tego rozporządzenia stanowi, że „pułap ten jest niezbędny, aby każdy środek wchodzący w zakres niniejszego rozporządzenia można było uznać za niewywierający wpływu na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, niezakłócający konkurencji i niegrozący jej zakłóceniem”. Pułap udzielonej

¹ Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023; dalej: rozporządzenie 2023/2831.

² Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE i Sądu UE wynika, że pojęcie przedsiębiorcy powinno być rozumiane bardzo szeroko, gdyż obejmuje ono wszelkie kategorie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, niezależnie od ich formy prawnej i źródeł finansowania oraz bez względu na to, czy przepisy krajowe przyznają im status przedsiębiorców (np. pkt 19 sprawy C-475/99, Ambulanz Glöckner, [2001] ECR I-8089 oraz pkt 74 połączonych spraw C-180/98 do C-184/98, Pavlov and Others, [2000] ECR I-6451). Przy tak zakreślonych ramach definicji pojęcia przedsiębiorcy, podstawowe znaczenie ma rodzaj prowadzonej przez dany podmiot działalności. Przez działalność gospodarczą należy rozumieć, zgodnie z orzecznictwem TSUE, oferowanie towarów i usług na rynku. Co więcej, nie jest istotne występowanie zarobkowego charakteru działalności. Oznacza to, że działalnością gospodarczą w rozumieniu unijnego prawa konkurencji może być także działalność prowadzona przez różnorodne podmioty typu non-profit (np. pkt 79 orzeczenia TSUE z dnia 21 września 1999 r. w sprawie Albany, C-67/96, zgodnie z którym „Ani realizacja celu o charakterze społecznym, ani brak celu zarobkowego, ani wymogi solidarności, ani inne zasady dotyczące między innymi ograniczeń w zakresie inwestycji dokonywanych przez podmiot zarządzający nie pozbawiały działalności prowadzonej przez ten podmiot charakteru gospodarczego”). Nie ma również znaczenia jak dana działalność jest kwalifikowana w prawie krajowym. Przy ocenie charakteru danej działalności TSUE i Sąd UE kierują się możliwością występowania na określonym rynku rzeczywistej lub potencjalnej konkurencji ze strony innych podmiotów.

pomocy jest zatem decydujący dla uznania, że otrzymane przez podmiot wsparcie ma charakter pomocy de minimis.

Przepisy prawa krajowego regulujące udzielanie pomocy de minimis nie mogą zawierać warunków sprzecznych z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis, określonymi w ww. rozporządzeniu. Nie jest zatem możliwe wprowadzenie wyłączeń lub osobnego limitu dla przedsiębiorstw społecznych.

Trzeba podkreślić, że przed przyjęciem rozporządzenia 2023/2831 Komisja Europejska sporządziła analizę warunków makroekonomicznych w Unii Europejskiej, zleciła też przeprowadzenie ankiety, w której wszystkie państwa członkowskie wyrażały opinię w przedmiocie wartości pomocy de minimis dla jednego przedsiębiorstwa. Nowelizacja tego rozporządzenia w najbliższym czasie wydaje się zatem mało prawdopodobna.

Jednocześnie informuję, że istnieje możliwość opracowania programu pomocowego dedykowanego przedsiębiorstwom społecznym zgodnego z warunkami dopuszczalności pomocy publicznej zawartymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. i uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu³. Należy mieć przy tym na uwadze, że rozporządzenie to dopuszcza udzielanie pomocy publicznej jedynie na określone w nim cele (np. dla MŚP, na dostęp MŚP do finansowania, na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pracowników niepełnosprawnych). Dla każdego z tych przeznaczeń wskazany akt przewiduje inny dopuszczalny próg intensywności pomocy oraz zawiera listę kosztów kwalifikowalnych.

Pragnę też poinformować, że każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą lub niegospodarczą w rozumieniu europejskiego prawa konkurencji, który posiada rozdzielność rachunkową między tymi działalnościami, może otrzymać wsparcie na działalność niegospodarczą, bez konieczności stosowania przepisów o pomocy publicznej i pomocy de minimis.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

³ Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014 r., s. 1, z późn. zm., dalej: rozporządzenie nr 651/2014.